

аспірант Національного університету пищевых технологий, кафедра економіки и права
ул. Владимирская, 68, Украина
e-mail: berseneva.anna@ukr.net

Иванюта Татьяна Николаевна,
к.э.н., доцент Національного університету пищевых технологий, доцент кафедры экономики и права
ул. Владимирская, 68, Украина

Data about authors

Anna Berseneva,
Post graduate student in National University of Food Technologies, Department of Economics and Law
street Vladimirska, 68, Ukraine
e-mail: berseneva.anna@ukr.net

Ivaniyuta Tetiana,
Ph.D. in economics, associate professor, National University of Food Technologies, Department of Economics and Law. Associate professor of this department
street Volodymyrska 68, Ukraine

DOI: 10.5281/zenodo.2678037
ПУЗИРЬОВА П.В.

Кластеризация в управлении финансовым потенциалом на предприятиях Украины

Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на підприємствах України.

Метою дослідження є аналіз процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на підприємствах України та їх подальший вплив на регіони країни.

Методи дослідження. При написанні статті використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних явищ щодо процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на підприємствах України.

Результати роботи. В статті встановлено, що як позитивний ефект від процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом підприємств буде забезпечено ефективну взаємодіяльність, діагностику, регулювання та контроль, що нададуть змогу спрогнозувати конкретний характер фінансової стабільності підприємства та з'явиться можливість підвищити загальну ефективність управління фінансовим потенціалом на рівні регіону. Встановлено, що одним із вагомих елементів, як особливості процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на рівні регіону є постійне його нарощування, децентралізація повноважень керуючих, самовдосконалення та постійний розвиток. Доведено, що кластер будує підвалини щодо розвитку ділової та фінансової активності підприємств даного регіону, оскільки кластеризація підсилює ефект 7К (концентрацію, координацію, конкуренцію, кооперацію, компетенцію, комунікацію та конкурентоздатність).

Галузь застосування результатів. Економічна галузь: регіональна економіка, макроекономіка, управління підприємством, кластерне управління.

Висновки. Кластерний підхід в управлінні фінансовим потенціалом в економіці України може стати основним двигуном розвитку для українських регіонів, адже цей підхід може забезпечувати ефект синергії. Таким чином, управління фінансовим потенціалом за допомогою кластеризації має такі переваги: управління фінансами підприємства у кластері потрапляє автоматично на вищий безпрограшний стан ніж підприємства – одинаки; більш активніше залучаються інвестори, кредиторі, стейхолдери; збільшується можливість кредитування; підсилюється генерування ідей між учасниками кластеру в рішеннях фінансового потенціалу; зростає інноваційна спрямованість в досягненні максимального ефекту та отримання прибутку; створюється соціоринковий капітал, що забезпечує баланс ринкової ефективності і соціальної гармонії.

Ключові слова: кластеризація, управління, потенціал, фінансовий потенціал, управління фінансовим потенціалом, кластерний підхід, ресурси, можливості, ефективність управління, об'єднання, регіон, оптимальність, удосконалення, механізм управління, прибуток, рентабельність.

Кластеризация в управлении финансовым потенциалом на предприятиях Украины

Предметом исследования являются теоретические и методические основы процесса кластеризации в управлении финансовым потенциалом на предприятиях Украины.

Целью исследования является анализ процесса кластеризации в управлении финансовым потенциалом на предприятиях Украины и их дальнейшее влияние на регионы страны.

Методы исследования. При написании статьи использованы общенаучные и специальные методы исследования экономических явлений относительно процесса кластеризации в управлении финансовым потенциалом на предприятиях Украины.

Результаты работы. В статье установлено, что как положительный эффект от процесса кластеризации в управлении финансовым потенциалом предприятий будет обеспечено эффективная взаимодействия, диагностика, регулирование и контроль, которые предоставят возможность спрогнозировать конкретный характер финансовой стабильности предприятия и появится возможность повысить общую эффективность управления финансовым потенциалом на уровне региона. Установлено, что одним из весомых элементов, как особенности процесса кластеризации в управлении финансовым потенциалом на уровне региона, является постоянное его наращивание, децентрализация полномочий управляющих, самосовершенствование и постоянное развитие. Доказано, что кластер строит фундамент по развитию деловой и финансовой активности предприятий данного региона, поскольку кластеризация усиливает эффект 7К (концентрацию, координацию, конкуренцию, кооперацию, компетенцию, коммуникацию и конкурентоспособность).

Область применения результатов. Экономическая отрасль: региональная экономика, макроэкономика, управление предприятием, кластерное управление.

Выводы. Кластерный подход в управлении финансовым потенциалом в экономике Украины может стать основным двигателем развития для украинских регионов, ведь этот подход может обеспечивать эффект синергии. Таким образом, управление финансовым потенциалом с помощью кластеризации имеет следующие преимущества: управление финансами предприятия в кластере попадает автоматически на более бесприигрышное состояние чем предприятия – одиночки; активнее привлекаются инвесторы, кредиторы, стейхолдеры; увеличивается возможность кредитования; усиливается генерирование идей между участниками кластера в решениях финансового потенциала; растет инновационная направленность в достижении максимального эффекта и получения прибыли; создается социорыночный капитал, обеспечивающий баланс рыночной эффективности и социальной гармонии.

Ключевые слова: кластеризация, управление, потенциал, финансовый потенциал, управление финансовым потенциалом, кластерный подход, ресурсы, возможности, эффективность управления, объединения, регион, оптимальность, усовершенствования, механизм управления, прибыль, рентабельность.

PUZYROVA P.V.

Clustering in the management of financial potential at Ukrainian enterprises

The subject of the study is the theoretical and methodological basis of the process of clusterization in the management of financial potential at Ukrainian enterprises.

The purpose of the study is to analyze the process of clustering in the management of financial potential at Ukrainian enterprises and their subsequent impact on the regions of the country.

Methods of research. When writing the article, general scientific and special methods of research of economic phenomena concerning the process of clusterization in the management of financial potential at Ukrainian enterprises were used.

Results of the work. The article states that effective interaction, diagnostics, regulation and control will be provided as a positive effect of the clusterization process in managing the financial potential of the enterprises, which will enable to predict the specific nature of financial stability of the enterprise and will increase the overall efficiency of management of financial potential at the regional level. It is established that one of the important elements, as features of the process of clusterization in the management of financial potential at the level of the region is its constant increase, decentralization of managerial powers, self-improvement and constant development. It is proved that the cluster builds the foundations for the development of business and financial activity of enterprises in the region, as clusterization enhances the effect of 7K (concentration, coordination, competition, cooperation, competence, communication and competitiveness).

Application of results. Economic sector: regional economy, macroeconomics, enterprise management, cluster management.

Conclusions. A cluster approach in managing financial potential in the Ukrainian economy can become the main engine for development for Ukrainian regions, since this approach can provide a synergy effect. Thus, the management of financial potential through clustering has the following advantages: the management of enterprise finances in a cluster automatically goes to a higher win-win situation than enterprises – single; Investors, lenders, stakeholders are more actively involved; the possibility of lending increases; the generation of ideas between cluster participants in financial potential solutions is intensified; the innovative direction in the achievement of maximum effect and profit is growing; created societal capital that provides a balance of market efficiency and social harmony.

Key words: clusterization, management, potential, financial potential, financial potential management, cluster approach, resources, opportunities, efficiency of management, association, region, optimality, improvement, management mechanism, profit, profitability.

Постановка проблеми. В теперішніх економічних умовах постає питання щодо досягнення, збереження, утримання й розширення власних позицій на ринку, що допоможуть бути конкурентоспроможним, фінансово незалежним та стійким до ринкових перетворень. Тобто постає питання щодо формування власного фінансового потенціалу, а саме його нарощування та збереження, що можливе лише за умови ефективного управління ним. Кластеризація відіграє при цьому не останню роль, оскільки вона допоможе об'єднати та зосередити всі необхідні елементи задля ефективного управління фінансовим потенціалом на рівні регіону.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Дослідження процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом є предметом дослідження провідних учених-економістів. Так Л.М. Ганущак-Єфіменко, В.Г. Щербак, Н.С. Краснокутська, В.В. Прохорова, Н.А. Сорокіна, Д.Н. Стахно, Т.Н. Толстих, М.М. Єрмошенко, М. А. Андреев, І. В.Бакушевич, М.П. Войнаренко, І.О. Журба, Н. З. Зарічна, Н.В. Іванова, Д.М. Васильківський, М.П. Войнаренко, В.М. Нижник, М. Ф. Ярош. Однак питання, кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на підприємствах України залишаються недостатньо опра-

цьованими. Це, безумовно, підтверджує актуальність проблеми дослідження.

Метою дослідження є процес кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на підприємствах України та їх подальший вплив на регіони країни.

Виклад основного матеріалу. У Великому енциклопедичному словнику зазначається, що «потенціал у своєму етимологічному значенні походить від латинського слова «potentia» й означає «приховані можливості», які в господарській практиці завдяки праці можуть стати реальністю» [3]. У сучасній вітчизняній та зарубіжній економічній літературі термін «потенціал» розуміють як можливості, запаси, наявні сили та засоби, які можуть бути використані. Відповідно до сучасного тлумачного словника української мови під терміном «потенціал» розуміють «приховані здатності, сили для якої-небудь діяльності, що можуть виявитися за певних умов» [3].

На думку Краснокутської Н. С, «разом з тим, нині переважає однобічний підхід до економічного трактування суті потенціалу — або як до сукупності ресурсів, або як до здатності господарської системи випускати продукцію, або як до можливості виробничих сил досягти певного ефекту» [9].

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У зв'язку з цим становить інтерес запропонована Н.Т. Ігнатенком та В.П. Руденком класифікація ознак поняття «потенціал» [9], загальноживана у вітчизняній науковій літературі (див. рисунок).

Як зазначає Краснокутська Н. С, «У 42% випадків змістове значення терміна «потенціал» асоціюється із сукупністю можливостей, природних умов і ресурсів, засобів, цінностей запасів; у 18% — з потужністю виробництва (галузей національного господарства), фондів, ресурсів країни, регіону; у 16% — з ресурсною, природною, регіональною, економічною характеристикою; у 8 % — з можливістю виробничих сил досягти певного ефекту» [9].

Фінансовий потенціал об'єднує в собі просторові та часові характеристики й концентрує одночасно три рівні зв'язків і відносин щодо розвитку підприємства у минулому, теперішньому та майбутньому [9 та доповнене автором].

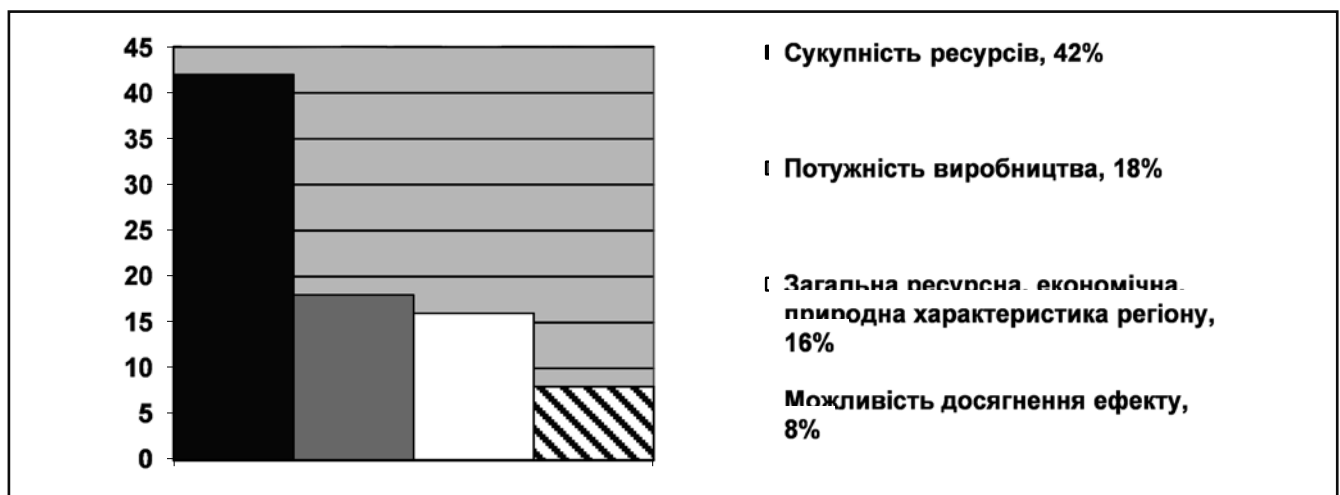
По-перше: фінансовий потенціал підсумовує минуле — сукупність характеристик, зібраних системою в процесі її побудови і таких, що зумовлюють можливість її функціонування й розвитку; по-друге, фінансовий потенціал обґрунтовує рівень реального застосування і використання наявних можливостей; по-третє, фінансовий потенціал орієнтується на конкурентоспроможний розвиток (на майбутнє) [9].

Отже, спираючись на твердження авторів [9], [10], що «фінансовий потенціал відображає взаємодію існуючих ресурсів і невикористаних можливостей, що формують його суть...», надзвичайної актуальності набуває питання пошуку рішень, щодо управління фінансовим потенціалом через кластеризацію, яка призведе до найбільш повного та всебічного задіяння фінансових ресурсів на регіональному рівні.

На думку Зарічної Н. З. «Створення кластерів в тому числі фінансових, сприятиме розвитку регіону та підвищенню рівня національної безпеки, через вирішення наступних задач, які передбачені Законом України «Про основи національної безпеки», серед яких: подолання «тінізації» економіки через оздоровлення фінансово-кредитної сфери та припинення відпливу капіталів за кордон, зменшення позабанківського обігу грошової маси; забезпечення збалансованого розвитку бюджетної сфери, внутрішньої і зовнішньої захищеності національної валюти, її стабільності, захисту інтересів вкладників, фінансового ринку; посилення участі України у міжнародному поділі праці, розвиток експортного потенціалу високотехнологічної продукції, поглиблення інтеграції у європейську і світову економічну систему та активізація участі в міжнародних економічних і фінансових організаціях» [6].

Як зазначає Сковч А. у своїй праці «Международный опыт формирования кластеров» «Найбільш відомі кластери світу функціонують в Америці, Данії, Індії, Італії, Канаді, Китаї, Німеччині, Фінляндії та інших країнах, а такі країни, як: Угорщина, Франція, Японія, Великобританія, Австрія, Швеція та ін. мають значний досвід у формуванні кластерів. Також країни Африки (Марокко, Єгипет), країни СНД (Білорусія, Азербайджан, Казахстан та ін.) розпочинають впроваджувати кластерні стратегії розвитку промисловості та економіки країни» [12].

Також особливої уваги потребує дослідження Кузенко Т.Б., яка зазначає, що «Метою управління фінансовим потенціалом є збереження фінансової стійкості, рівноваги та ліквідності, оптимізація грошових потоків, підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Класифікація ознак поняття «потенціал» [9].

Отже, управління фінансовим потенціалом підприємства передбачає планування, організацію, контроль забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами для ведення виробничо-господарської діяльності з урахуванням стратегічних перспектив, а також забезпеченість власним капіталом в обсязі, необхідному для виконання умов ліквідності та фінансової стійкості. Визначення фінансового потенціалу та якісне управління ним є однією з першочергових потреб підприємства та умовою забезпечення його ефективної діяльності. Для сучасних підприємств характерною є динамічна зміна факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ та комплексність вирішуваних задач, що проявляється в єдності економічних, управлінських, соціальних, психологічних та інших аспектів, що в свою чергу зумовлює необхідність використання комплексного системного підходу до управління фінансовим потенціалом підприємства» [10].

Тим самим викликаючи необхідність подальшого дослідження, процесу управління та використання процесу кластеризації щодо управління фінансовим потенціалом.

Як позитивний ефект від процесу кластеризації в управління фінансовим потенціалом підприємств буде забезпечена ефективна взаємодіяльність, діагностика, регулювання та контроль, що нададуть змогу спрогнозувати конкретний характер фінансової стабільності підприємства та з'явиться можливість підвищити загальну ефективність управління фінансовим потенціалом на рівні регіону.

Одним із вагомих елементів, як особливості процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом на рівні регіону є постійне його нарощування, децентралізація повноважень керуючих, самовдосконалення та постійний розвиток. Проте даний процес може бути позитивним або негативним, оскільки не дотримання принципів та основних вимог до процесу кластеризації в управлінні фінансовим потенціалом може мати зворотний ефект і призвести до зменшення бажаного ефекту від процесу кластеризації, та негативно вплине на регіон в цілому. Задля не допущення такого стану необхідно звернути увагу на: оптимізацію витрат фінансових активів, продуктивність фінансової системи підприємства; досягнення оптимального співвідношення між вимогами до прибутковості та ліквідності активів; конкуренцію, оскільки через неї підприємства йдуть на ризик нововведень для утвердження своєї позиції

на ринку. А отже, впливає, що кластер буде підвищити щодо розвитку ділової та фінансової активності підприємств даного регіону, оскільки кластеризація підсилює ефект 7К (концентрацію, координацію, конкуренцію, кооперацію, компетенцію, комунікацію та конкурентоздатність).

Висновки

Отже, кластерний підхід в управлінні фінансовим потенціалом в економіці України може стати основним двигуном розвитку для українських регіонів, адже цей підхід може забезпечувати ефект синергії.

Коли на якійсь території концентруються гравці навколо однієї продуманої таким чином, управління фінансовим потенціалом за допомогою кластеризації має такі переваги: управління фінансами підприємства у кластері потрапляє автоматично на вищий безпрограшний стан ніж підприємства – одинаки; більш активніше залучаються інвестори, кредитори, стейхолдери; збільшується можливість кредитування; підсилюється генерування ідей між учасниками кластеру в рішеннях фінансового потенціалу; зростає інноваційна спрямованість в досягненні максимального ефекту та отримання прибутку; створюється соціоринковий капітал, що забезпечує баланс ринкової ефективності і соціальної гармонії [11].

Список використаних джерел

1. Андреев М. А. Фінансове забезпечення розробки інтелектуальних кластерів як інструмент впровадження наукоємних технологій [Електронний ресурс]: URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2018/12.pdf.
2. Бакушевич І. В. Особливості створення та функціонування фінансових кластерів в Україні / І. В. Бакушевич, Н. З. Зарічна // Економічний простір. – 2013. – № 71. – С. 92–104.
3. Большая Советская Энциклопедия / [под ред. Б. А. Веденского]. – М. : Советская энциклопедия, 1978. – Т. 29. – 627 с.
4. Войнаренко М.П., Кластери в економіці України: монографія/ за наук. ред. докт. наук, проф. М.П. Войнаренко. – хмельницький: ХНУ, ФОП Мельник А.А., 2014. – 1085 с.
5. Журба І.О. Формування кластерної стратегії розвитку черкаського регіону. Економіка і організація управління № 3 (19) – 4 (20) 2014.
6. Зарічна Н.З. Аналіз фінансово-економічних передумов створення фінансового кластеру в західному регіоні

України [Електронний ресурс]: URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/48091/14-Zarichna.pdf?sequence=1>

7. Іванова Н.В., Стійкий розвиток регіонів України на базі кластеризації та корпоратизації (галузевий аспект) [Текст] : колект. моногр. / [Іванова Н. В. та ін. ; голов. ред. Ковальчук К. Ф.]. – Д. : ІМА-прес, 2012. – 253 с.

8. Кластерна політика як чинник підвищення ефективності функціонування соціально-економічних систем / Д.М. Васильківський, М.П. Войнаренко, В.М. Нижник // Вісник економічної науки України. – 2017. – № 1 (32).

9. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. / Н. С. Краснокутська. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.

10. Кузенко Т.Б, Сабліна Н.В. Методичні підходи до управління фінансовим потенціалом підприємства // Актуальні проблеми економіки №4(166), 2015.

11. Мій бізнес: бізнес публікації [Електронний ресурс]: URL: <https://msb.aval.ua/news/?id=25974>

12. Скок А. Международный опыт формирования кластеров [Электронный ресурс] / А. Скок // Журнальный клуб «Интелрос», «Космополис». – № 2. – Режим доступа : <http://www.intelros.ru/index.php?newsid=352> – 04.04.2007.

13. Управління фінансами нових виробничих систем: теорія, методологія, практика: монографія / І. Ткачук, С. Кропельницька. – Івано-Франківськ: Типовіт, 2009. – 262 с.

14. Управління фінансовим потенціалом підприємств. Електронний ресурс <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11835/1/25.pdf>

15. Ярош М. Ф., Кластеризація – вагомий фактор підвищення конкурентоспроможності економіки України [Текст] : матеріали ІХ Пленуму Спілки економістів України та Міжнар. наук.–практ. конф. / [за заг. ред. В. В. Оскольського ; упоряд. Ярош М. Ф.]; Спілка економістів України. – Київ, 2014. – 334 с.

References

1. Andrieiev M. A. Finansove zabezpechennia rozrobky intelektualnykh klasteriv yak instrument vprovadzhennia naukoiemnykh tekhnolohii [Elektronnyi resurs]: URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2018/12.pdf.

2. Bakushevych I. V. Osoblyvosti stvorennia ta funktsionuvannia finansovykh klasteriv v Ukraini / I. V. Bakushevych, N. Z. Zarichna // Ekonomichnyi prostir. – 2013. – № 71. – S. 92–104.

3. Bolshaia Sovetskaia Entsiklopedyia / [pod red. V. A. Vedenskoho]. – M. : Sovetskaia entsiklopedyia, 1978. – T. 29. – 627 s.

4. Voinarenko M.P., Klasteri v ekonomitsi Ukrainy: monohrafiia / za nauk. red. dokt. nauk, prof. M.P. Voinarenka. – khmelnytskyi: KhNU, FOP Melnyk A.A., 2014. – 1085 s.

5. Zhurba I.O. Formuvannia klasternoi stratehii rozvytku cherkaskoho rehionu. Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia № 3 (19) – 4 (20) 2014.

6. Zarichna N. Z. Analiz finansovo-ekonomichnykh peredumov stvorennia finansovoho klasteru v zakhidnomu rehioni Ukrainy [Elektronnyi resurs]: URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/48091/14-Zarichna.pdf?sequence=1>

7. Ivanova N.V., Stiiki rozvytok rehioniv Ukrainy na bazi klasteryzatsii ta korporatyzatsii (haluzevyi aspekt) [Tekst] : kolekt. monohr. / [Ivanova N. V. ta in. ; holov. red. Kovalchuk K. F.]. – D. : IMA-pres, 2012. – 253 s.

8. Klasterna polityka yak chynnyk pidvyshchennia efektyvnosti funktsionuvannia sotsialno-ekonomichnykh system / D.M. Vasylykivskiy, M.P. Voinarenko, V.M. Nyzhnyk // Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy. – 2017. – № 1 (32).

9. Krasnokutska N. S. Potentsial pidpriemstva: formuvannia ta otsinka : navch. posib. / N. S. Krasnokutska. – K. : Tsentr navchalnoi literatury, 2005. – 352 s.

10. Kuzenko T.B, Sablina N.V. Metodychni pidkhody do upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstva // Aktualni problemy ekonomiky №4(166), 2015.

11. Mii biznes: biznes publikatsii [Elektronnyi resurs]: URL: <https://msb.aval.ua/news/?id=25974>

12. Skoch A. Mezhdunarodnyi opyt formirovaniia klasterov [Электронный ресурс] / А. Скок // Журнальный клуб «Интелрос», «Космополис». – № 2. – Режим доступа : <http://www.intelros.ru/index.php?newsid=352> – 04.04.2007.

13. Upravlinnia finansamy novykh vyrobnychykh system: teoriia, metodolohiia, praktyka: monohrafiia / I. Tkachuk, S. Kropelnytska. – Ivano-Frankivsk: Tipovit, 2009. – 262 s.

14. Upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstv. Elektronnyi resurs <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11835/1/25.pdf>

15. Yarosh M. F., Klasteryzatsiia – vahomyi faktor pidvyshchennia konkurentospromozhnosti ekonomiky Ukrainy [Tekst] : materialy IX Plenumu Spilky ekonomistiv Ukrainy ta Mizhnar. nauk.–prakt. konf. / [za zah. red. V. V. Oskolskoho ; uporiad. Yarosh M. F.]; Spilka ekonomistiv Ukrainy. – Kyiv, 2014. – 334 s.

Дані про автора

Пузирьова Поліна Володимирівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва та бізнесу, Київський національний університет технологій та дизайну,

вул. Немировича–Данченка, 2, м. Київ, 01011, Україна
e-mail: komaretskaya@bigmir.net

e-mail: komaretskaya@bigmir.net

Данные об авторе

Пузырёва Полина Владимировна,

к.э.н., доцент, доцент кафедры предприниматель-
ства и бизнеса, Киевский национальный университет
технологий и дизайна,

ул. Немировича–Данченко, 2, г. Киев, 01011, Украина

Data about the author

Polina Puzyrova,

Candidate of Economic Sciences, docent, Docent of
the department of entrepreneurship and business, Kyiv
National University of Technology and Design,

street Nemirovich–Danchenko, 2, Kyiv, 01011, Ukraine

e-mail: komaretskaya@bigmir.net

УДК 658:65.012.8

DOI: 10.5281/zenodo.2678057

МЕЛЬНИК С.І.

Система управління фінансовою безпекою підприємства

Предметом дослідження є теоретико–методичні, наукові та прикладні положення формування системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Метою дослідження є наукове обґрунтування теоретико–методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо формування системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Методи дослідження. В роботі використано системний підхід, у межах якого застосовано методи: індукції та дедукції, порівняння і систематизації – при дослідженні сутнісних характеристик та еволюції базових понять дослідження; аналізу і синтезу – для характеристики сучасних тенденцій розвитку діяльності українських підприємств; теорії моделювання – для розроблення моделі системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Результати роботи. У статті обґрунтовано теоретико–методичні, наукові та прикладні положення формування системи управління фінансовою безпекою підприємств, які враховують умови забезпечення фінансової безпеки на українських підприємствах.

Галузь застосування результатів. Вирішення проблем формування безпечних умов функціонування та розвитку українських підприємств; створення методичної бази підготовки здобувачів вищої освіти за галуззю знань управління та адміністрування.

Висновки: 1) обґрунтовано, що поточні умови господарської діяльності вимагають формування належного методологічного базису для забезпечення однієї із ключових функціональних складових економічної безпеки – фінансової; 2) з'ясовано, що серед науковців відсутня єдність щодо розуміння сутності фінансової безпеки підприємства, що мотивувало до узагальнення їх наукового доробку та визначення ключових характеристик цієї функціональної складової; 3) розглянуто типові властивості, характерні для соціально–економічних систем, зокрема підприємства, що стало підґрунтям для розроблення моделі системи управління фінансовою безпекою підприємства; 4) уточнено склад та виділено групи суб'єктів фінансової безпеки.

Ключові слова: економічна безпека підприємства, фінансова безпека, система, безпека, загроза.

МЕЛЬНИК С.І.

Система управления финансовой безопасностью предприятия

Предметом исследования является теоретико–методические, научные и прикладные положения формирования системы управления финансовой безопасностью предприятия.

Целью исследования является научное обоснование теоретико–методических положений и разработка практических рекомендаций по формированию системы управления финансовой безопасностью предприятия.

Методы исследования. В работе использован системный подход, в рамках которого применены